

Nummorum in Hibernia : antequam haec insula sub Henrico II. Angliae rege anglici facta sit juris, cusorum indagatio / per Nicolaum Keder. Accessit Catalogus nummorum anglo-saxonicor. & anglo-danicor Musei Kederiani.

Contributors

Keder, Nils, 1659-1735.

Publication/Creation

Lipsiae : Apud Jo. Fridericum Gleditsch, 1708.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/g4upbu93>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

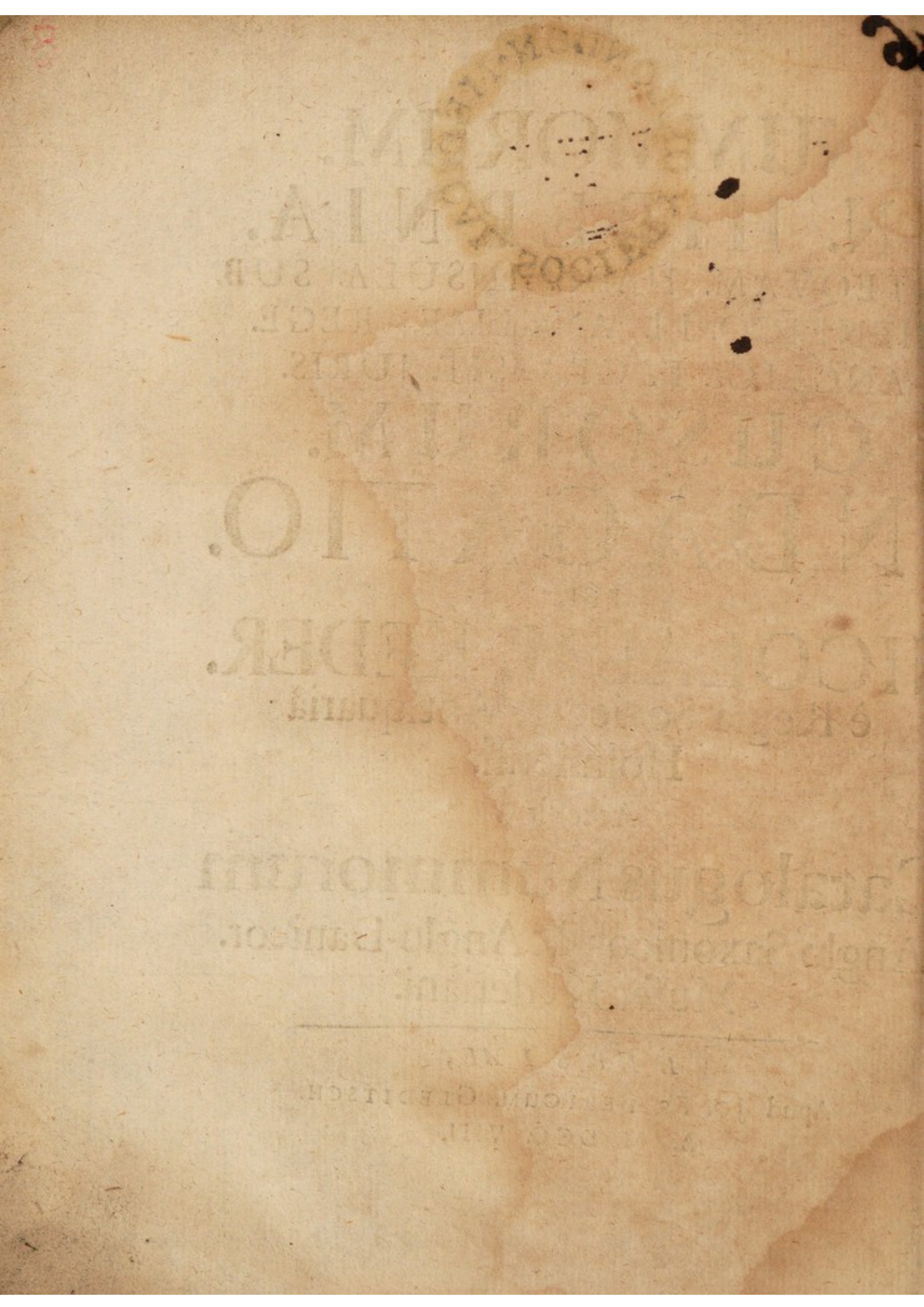
Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

6
LONDON. M.
8
NUMMORUM.
IN. HIBERNIA.
ANTEQVAM. HAEC. INSULA. SUB.
HENRICO. II. ANGLIAE. REGE.
ANGLICI. FACTA. SIT. JURIS.
CUSORUM.
INDAGATIO.

PER.
NICOLAUM. KEDER.
è Regia Societate Antiquariâ
Holmieni.

Accessit
Catalogus Nummorum
Anglo-Saxonicor. & Anglo-Danicor.
Musei Kederiani.

L I P S I A E,
Apud JO. FRIDERICUM. GLEDITSCH.
A. M. DCC. VIII.

IN. NOMINE. DOMINI.

A M E N.

* * *

Normanni sive Ostmanni (his quippe communibus vocabulis Norwegi, Dani, Sveones & Gothi Hibernis priscis initio innotuerant) circa annum CHRISTI DCCC. primum, ac deinceps variis temporibus Hiberniæ littora infe-

stis Navibus invaserunt, ac Regiones nonnullas ferro direptuque devastarunt; & quamvis non semel ab incolis male excepti ejicerentur, inque Patriam profligarentur, auxiliaribus tamen suarum Nationum copiis firmati sæpius reversique magnam tandem Insulæ subjugarunt partem, & constructis Urbibus, sedibusque fixis, ex suo corpore elegerunt sibi Reges, qui longa serie per multos annos rerum sunt potiti, usque dum integra Hibernia sub Anglorum delaberetur potestatem, quod contigit tempore Henrici II. Regis Angliæ.

An vero illa Ostmannica sive Normannica Gens, quæ in Hibernia consedit, ipsique mere Hiberni, priusquam Insula illa sub Henrico modo dicto Anglici juris facta sit, suos ibidem a se cufos habuerint Nummos, Nobilissimus & Eruditissimus Jacobus Waræus, Antiquitatum Hibernicarum Capite 25 hunc in modum disquiri: *Querendum, an Hiberni ante Anglorum adventum Nummis usi fuerint, vel auro duntaxat, argento, ære, aut annulis, ad certum pondus examinatis.* Saxo Grammaticus libro 6. Historiæ Danicæ narrat, Hugletem Regem Hiberniæ, divitem sed avarum, ab Hacone Dano in pralio victum & occisum, magnam deinde pecuniæ summam in ærario ejus, Duflinæ, sive Dublini, a Danis repertam. Sed Saxonis notissima sunt fabule. Speciatim tota hæc narratio ab Antiquitatum Hibernicarum scientissimis rejicitur. Apud Historicos nostros, dum de rebus antiquis Hibernicis loquuntur, occurrit quandoque auri mentio, quandoque argenti variis occasionibus dati, interdum etiam ponderis. Sic in Annalibus Ultoniensibus, ad annum DOMINI 1004 Brienus Boruma sive Borous Rex Hiberniæ, maxima Procerum multitudine comitatus, Armacham pervenisse dicitur, & inde cum obsidibus ei traditis, in Momoniam rediisse, postquam 20 Uncias auri, in Ecclesia cathedrali Armachana, super altare S. Patricii, obtulisset. Item anno 1152 ut ex iisdem Annalibus intelligimus, Tirdelvacus O-Conner Rex Hiberniæ a Dermotio Lageniæ, Melachlino Midie, & Tigernacho Brethniæ, Regibus adjutus, signa adversus Momonienses, tum rebellantes, extulit. Pugnatum est ad Monimore, alias Monadmore, ubi Momonienses magna strage profligati, eorumque Lux

*Limericum profugere coactus, pro lytro dedit Tirdelva-
co 60 uncias auri, 60 monilia & scyphum aureum, Brie-
ni Boroi scyphum dictum. Item anno 1157 vel 1158 Mau-
ritius O-Loglin tum Rex Hiberniae, finita dedicatione Ec-
clesiae Cœnobii Mellifontis (a Gelasio Archiepiscopo Arma-
chano) Monachis ibidem, inter alia donaria, dedit 60
uncias auri, itidem Donatus O-Carollus (Ergalliae Regu-
lus & loci fundator) alias 60 uncias, totidemque alias
Dervorgilla uxor Tigernaci O-Ruark. Anno item 1161,
vel 1162, 420 uncias puri argenti, ab Ossoriensibus col-
lectas fuisse, ad usum Flachertachi O-Brolchan Co-
morbani Columb-Kill, produnt jam dicti Annales Ulto-
nienses. Sunt & alia multa hujus generis exempla;
sed singula hic enumerare, instituti non est mei. An vero
aurum, vel argentum ita donatum, percussum fuerit
nec ne, non liquet. Audiamus jam, quid de hac re habet Gi-
raldus Cambrensis, Topographiae Hiberniae Distinct. 3 Cap. 10:
Metallorum quoque diversorum (inquit) genera, qui-
bus venæ scaturiunt inferiores, ejusdem ociositatis
vitio, nec ad usum prodeunt, nec proficiunt; Aurum
enim, quo & abundare quærent, & quod adhuc His-
panico more sitiunt, commerciorum gratia scrutantes
Oceanum Mercatores Ostmannici advectant. Ostman-
nos, & ipsos veteres Hibernos Nummos habuisse ante
Anglorum adventum, non est cur quis dubitet. Hoc
constat ex Epistola Lanfranci Archiepiscopi Cantuarien-
sis, ad Tirdelvacum Regem Hiberniae, anno 1704 perscri-
pta, in qua inter alia eum rogat corrigere pravam eam
consuetudinem (apud Hibernos usitatam) conferendi sa-
cros Ordines per Pecuniam ab Episcopis. An vero
Nummi illi fuerint in Hibernia cusi, vel aliunde invec-
ti,*

Viri nonnulli docti dubitarunt. Ad huius rei notitiam quod attinet, fatendum est nobis, eam perquam exilem superesse. Ceterum ad veteres Ostmannos quod attinet, eos in Hibernia Nummos cudisse, satis est argumento Nummus argenteus Aulasi sive Anlasi Regis Dubliniensis, nonnullis Regis Hibernia dicti, cujus figuram subjungimus. (v. Fig. 1.) Restat de Hibernorum veterum Nummis scrupulus: atque hic non possum (fateor) non memorare, rusticos quosdam, Mense Decembri, anno DOMINI 1639 incidisse in magnam vim veterum Numismatum Hibernicorum (argenteorum) prope Glendelacham, in agro Wickloënsi, e quibus aliqua ad manus meas pervenerunt, quorum ectypa hic exhibere operæ pretium duxi. (v. Fig. 2. 3. 4. 5. 6. 7.) Aversa pars Nummi tertii, (nobis hic quarti) annum videtur designare 1115, quod si certum sit, non est cur quis ulterius de hac re operam insumeret. De cæteris, cum sine aliqua literarum luce, non habeo quod pro certo affirmem; Antiquitatis speciem præ se ferunt, & proculsi videntur ante Anglorum ingressum. Atque tales (opinor) fuerunt minores illi Denarii (quasi oboli) cujusdam veteris monetæ & incognitæ, reperti in quodam campo juxta Kilcolyn, de quibus fit mentio in Archivo fiscali ann. 33 Edwardi I. Ita Waræus ille.

Atqui, ut hosce in agro Wickloënsi fortuito repertos, variæ & inconcinnæ sculpturæ, Nummos sex, quos ad veteres mere Hibernos referri posse autumat laudatus Auctor, primum attingam, haud scio, an tales Nummi alio, quam in Hibernia, loco signati sint, nulla quippe in iis Regum, nulla Locorum nomina, nulla ostenduntur alia signa, quæ hesitationi prorsus omniam
viam

viam præcludant; neque ideo confestim pro Hibernicis habendi, quod e solo in Hibernia sunt eruti, potuissent enim facile illuc ex vicina Britannia, ad cuius Nummos veteres similitudine quam proxime accedunt, transmigrare. Quod autem ad istorum Nummorum ætatem attinet, nullum oriri dubium potest, quin ea Henrici secundi superet ævum, quæ res tamen ex quatuor illis in media averſi Nummi tertii (v. Fig. 4.) area inter Crucis brachia extantibus Literis evinci nequit. Perperam enim Waræo videntur Literæ illæ exprimere annum a nativitate CHRISTI M. C. XV. seu 1115, siquidem priscis illis ignotum fuit temporibus, usque ad Sæculum fere XIV. Numismata insignire æra Christiana. Sed voculam CRUX formant quatuor illa Elementa, e quibus C Anglo-Saxonico more angulatum est ita **Ɱ**. Secundo loco pro R positum est C errore aut eius, qui notas insculpsit Formæ chalibæ (Græci *τύπον*, *Cuneum* vocant infimæ Latinitatis Auctores) aut eius, qui ipsum delineavit Nummum, aut ejus denique, qui delineatum cælavit in ligno. Non enim infrequenter vocabulum CRUX, dispositis, sicut in Nummo jammodo indicato, inter mediæ Crucis lacertos Characteribus, occurrit in Sterlingis, seu Denariis vetustis Anglicis; speciatim ecce illud in hoc uno e multis hujusmodi meis. (v. Fig. a.) Nihil itaque certi pro Nummis veteribus plane Hibernicis afferunt producti, e Terra Wickloënsi, Nummi. Quibus merito adjungo quatuor ex argento Nummos, in Britannia Camdenianæ editione Gibsoniana, & quidem locis 9. 11. 12. & 37. Tabellæ VIII. Nummorum Saxoniorum, exhibitos. (v. Figg. 8. 9. 10. 11.) Namque sunt hi quo-

quoque & temporibus Henrici II, si recte perspicio, longe vetustiores, & in addito Commentario priscis mere Hibernis attributi. *The ninth* (commentantem audis Clarissimum Walkerum) *eleventh, twelfth, and thirty seventh, seem to be of the ancient Irish Kings, the only ones that I ever saw. The Letters are very unusual, and therefore difficult to be read or understood. The ninth I conjecture to be Dida Medino. The reverse, two hands in the opposite angles of a cross. The word seems to be Iniconeic, a name (as I am informed) still extant in Ireland. -- The eleventh is of an Irish Prince (I conceive) by the words Midino on the ninth coin, Midini upon this and the twelfth, which seems to refer or belong to Midia, now called Meath, one of the divisions and countreys in Ireland. -- The thirty seventh seems to be of an Irish Prince, to me unlegible. Quæ in Latinum transfusa sermonem hæc sonant: Nonus, undecimus, duodecimus, ac tricesimus septimus antiquorum quorundam videntur esse. Hibernicorum Regum (Reges plane Hibernicos haud dubie intelligit Auctor) uni (quatuor) a me unquam visi. Elementa ob insolentiam lectu intellectuque sunt difficilia. Nonus, si rem conjectura assequor, præfert Dida Medino. Adversus binas habet in oppositis Crucis angulis manus. Ibilego: Iniconeic, quale nomen (ut didici) etiamnum in Hibernia usurpatur. --- Undecimus ad aliquem Hiberniæ spectat Principem, ceu conjicio ex Vocibus Midino in nono, Midini in hoc atque duodecimo, quæ ad Midiam, nunc Meath dictam, unam portionum regionumque Hiberniæ, spectare videantur. -- Tricesimus septimus Hibernici cujusdam, ut apparet, est Prin-*

principis, a me autem legi nescius. Verum (ut quod
ntio ingenue aperiam) cum neque ex hisce Num-
is certi quid elici queat, quod natale eorum nos cer-
doceat solum, haud magis inde dictæ Genti Num-
i adstruuntur indigenæ.

Dehinc me ad Anlafi seu Aulafi converto Num-
um istum, quo Celeberrimus Waræus, ab Ostmannis
teribus in Hibernia monetam fuisse cusam, proba-
conatur; ad illum haud dubie respiciens Anlafum,
egem Dubliniensem, de quo, Capite proxime ante-
dente, hæc commemorat: *Anno 934 Godfridus*
Ostmannorum Dubliniensium Rex) obiit, ob crudeli-
tem infamis, successit filius Aulafus, alias Aulavus,
sem opinor cum Anlapbo illo, qui in prælio ad Brunebur-
am in Northumbria ab Athelstano Anglorum Rege vi-
us est, anno 937. De quo v. Ingulph. & Hen. Hun-
adon. Anno 941 Aulafus morte repentina sublatus in-
riit. Hunc Caradocus Lhancarvanensis Abloicum
acipuum Hiberniæ Regem appellat, & obiisse asserit
anno 939. Liber Marganensis ann. habet 940. Certe
Joannes Speed, in his Historie of great Britaine, seu
Historia magnæ Britannia, pag. m. 341. huic Num-
mo concolorem, & cæteroqui per omnia, exceptis, in
traque figura, levibus quibusdam reculis, consimi-
m, e divite Collectione Cottoniana, at ampliorem
iquanto ac speciosiore, quam archetypus mihi vi-
etur fuisse, repræsentatum, quem proinde ad adstri-
iozem justiozemque hic revocavi modulum (v. Fig.
.) non ad alium Anlafum, quam illum, ab Æthel-
ano Rege Angliæ superatum, Hiberniæ Regem, refert.
qui idem Nummus, e Speedi Opere, speciosiore ista

amplitudine mutuo sumtus, inter Nummos, Vitæ Æfredi Magni, a Johanne Spelmanno conscriptæ, præmissos, locum secundum in Tabula V. occupans; non inter Nummos Britannia Camdeno-Gibsoniana locum habens in Tab. VII. quartum & trigesimum Anlæfo cuidam, Northumbriæ in Britannia Regi, annis quoque Æthelstani victo, in Notis Walkerianæ adscribitur. Addam ipsa verba. Ad priorem locum hæcce lego : *ANLAF CTNING. FARAN MONET.* Fuit Anlaf, sive Analavus Sibtrici filius, Gurmundi cognatus. Fuit autem Sibtricus vir ferox admodum & superbus; nam cum antecessorum Regum potentiam regalis naribus derisisset, Æthelstani affinitatem ultro supplicibus nunciis expetiit. (Malmesb.) Huic sororem suam Editham in uxorem dedit Æthelstanus, cum qua non ultra annum unum, Christianus tamen illius persuasione factus, in vita permansit. Post cujus obitum Editham vitam religiosam amplexa est, sed ejus filius Analaf bellum, una cum Godefrido & Constantino Rege Scottorum adversus Æthelstanum acerrime gessit, quo victus & subjugatus est. Ad posteriorem hæc: *ANLAF CTNING.* name very troublesome about the times of Æthelstan, and after. There seem to have been two of them; one, King of Ireland, another, of some part of Northumberland. What that not unelegant figure in the midst implies, as appears that in the Reverse, except it be the front of some Church, I cannot conceive; as neither who that Farh or Farning was. I much doubted how Anlaf a Pagan should stamp a Church with Crosses upon his Coin, until Mr. Charleton shewed me on a Coin of Sibtric (Anlaf's father) a Christian, the very same figures; the M

Master for haste or some other reason making use of the same stamp. Latine versa : ANLAFUS REX. Hoc Nomen fuit valde turbulentum circa & post tempora Æthelstani. Videntur isthoc Nomine duo fuisse Reges, alter Hiberniæ alter Regionis cujusdam Northumbriæ. Quid illa non inelegans figura in medio (partis anticæ) sibi velit, ignoro ; neque illam posticæ partis, nisi Templi cujusdam frontem representet, intelligo ; neque magis, quis iste Farhin sive Farninus fuerit, mihi cognitum. Multum me, quo pacto Anlafus, ut ethnicus, Nummum suum notare Templi crucigeri schemate quiverit, exercuit cogitatio, donec, a Domino Charletonio commonstratum mihi, viderem Sihtrici (qui Anlafum genuit) Christiani Principis, Numisma cum ejusmodi plane figuris ; unde eandem formam a Monetario, ex nimia precipitantia, vel alia quapiam de caussa, adhibitam odorabar. Quæ majorem lucem fœnerantur a Nota inferius Nummum Sihtrici, eundemque vigesimum nonum Tabulæ VIII. illustrante. Sihtric was a Danish King in Northumberland, for his pride and tyranny very much hated of his neighbours. To strengthen himself, he desired to marry Edith the Sister of the great Æthelstan ; who would not consent till he promised to become Christian, as he did, and was baptized, but died not long after. His two Sons, because they would not turn Christians, fled their Countrey ; Gudferth went into Scotland, and Anlaf into Ireland ; where they wrought all the mischief they could against the English ; till Æthelstan utterly vanquished them both. Notam hanc sic verto : Sihtricus Danicus fuit Rex in Northumbria, propter fastum & tyrannidem vicinis perodiosus. Fir-

mandata potentiae suae causa nuptias expetivit Edithe, Sororis magni Æthelstani, qui eas assensu antea comprobare noluit, quam iste recepisset, se Christianam amplexurum. fidem, id quod recepit, & baptizatus est, nec ita multo post mortuus. Cujus duo filii, quod CHRISTUM detrectassent, e Regno excedere coacti, Godefridus in Scotiam, Anlafus in Hiberniam, se contulerunt; ubi omnem, quam potuere, Anglis machinati sunt perniciem, usque dum Æthelstanus ambos penitus debellaret. Nec non eundem porro hunc Anlafi Nummum Nobilissimus Andreas Fountaine (Eques Auratus, Ædis CHRISTI apud Oxonienses Alumnus & decor ingens) a Walkero acceptum, atque Tabula III. ad Dissertationem suam Epistolarem de Numismatibus Anglo-Saxonicis & Anglo-Danicis, minore, sicuti par est, modulo exhibitum, eidem Anlao, Sihtrici Filio, & Regi Northan-hymbrorum seu Northumbrorum, adscribit, nescius, quid indicent Icones ex utraque parte hujus Numismatis; haud enim ipsi videntur Icon partis averse representare faciem seu frontispicium cujusdam Ecclesiae, sicuti Walkerus opinatus est. Hæc (rem nummariam veteris Angliæ egregie illustrans) Dissertatio sub exitu comparet prioris Tomi vasti ac splendidissimi, de antiqua Literatura Septentrionali, Operis, quod auspicio maximamque partem studio Viri, ob mirandas ingenii dotes, cum ab omnibus Literatis, tum præcipue Φιλαρχαίσις, sine summo honore nunquam nominandi, Georgii Hickeysii, in lucem prodiit, Oxoniæ, anno CHRISTI MDCCCV. Mihi sane aliquanta oboritur suspicio, Anlafos istos haud diversos, sed unum eundemque esse, antea scilicet

cet Northumbriæ, ac postmodum Hiberniæ, vel, si
mavis, Dubliniensium Regem. At quoquo modo res
hæc sese habet, per neglectam loci additionem, non-
dum satis liquet, utrum hujusmodi Anlasiæ Nummi
Britanniæ, an vero Hiberniæ suos debeant natales.
Quid ergo consequentius, quam ut nec sententia hæc
Waræi, pro pecunia Ostmannorum, firmo sat inni-
tatur argumento?

In transcurso magnas laudato supra Fountainio
ago gratias, quod in laudata Dissertatione, ad Nobilis-
simum illud Numisma *Runicum*, quod in Britannia Cam-
deno-Gibsoniana, Columna 814. primum publica de-
lineatione atque descriptione conspectum, meam quo-
que de se elicuit sententiam, amicam admodum mei
facere mentionem non sit dedignatus. Insimul de as-
sensu Eruditissimi Viri haud prorsus nullo mihi gratu-
lor, qui Numisma istud ad alterutram Londinensem,
Urbem, nempe aut Anglorum aut Scanorum, pertine-
re, plane sum ratus, ceu vel ex hoc postremo senten-
tiæ meæ loco liquet. *Ex jam dictis liquido, ni fallor,*
constat, quod Argentum istud non vetustis Amuletis, sed
veteribus Nummis, iisque, quos Londinum in Anglia pro-
duxit, debeat accenseri. Si quis tamen maluerit, mone-
tam Londinensibus reddere Scanis, ei non magnopere ad-
versabor. Potuerit enim illa apud ipsos, ad exemplum
Anglicarum monetarum, auctoritate Viri cujusdam in-
amplissimo aliquo dignitatis & eminentiæ gradu constitu-
ti, cui Thurgothi fuerit nomen, olim esse percussa.
Sed ecce ipsa Fountainii verba una cum Numismate,
quod is non omnino tali, ut Cl. Gibsonius, schemate
repræsentavit, sed aliquantum contractiore cum notis

multam partem aliter fictis, fereque similiore schemati Tabulæ, in eadem Britannia, secundæ Walkerianæ tricesimo quarto, quo etiam idem istud Numisma fisci debere, magna mihi suspicio est, quæ si non vana, tam diversas unius Nummi delineationes merito quis miretur. *Numismatum omnium*, ait Fountainius ille, *quæ aut Anglo-Saxonibus aut Anglo-Danis in usu fuisse videntur, nullum notatu dignius est, quam id literis Runicis inscriptum, quod possidet Vir genere & ingenio clarus Radolphus Thoresbeius Leodiensis. In nupera versione Britanniaæ Camdenianæ inscriptio ejus ita legitur & explicatur: Thur Gut Luetis, hoc est, juxta Interpretis istius mentem, Thoris Dei Facies seu Effigies. Opinatur enim Interpres ille Figuram Nummo impressam representare Deum Thorem, eoque modo, quo coli solebat, flamma scilicet ad Solis instar ambiente caput, & dextra gestante Sceptrum seu aureum Malleum. At vero Hickelius, Literaturæ Septentrionalis Instaurator, amice me docuit, lectionem prædictam, Thur Gut Luetis (modò vera fuerit) non reddendam esse, Thoris Dei Facies, sed Thor Deus Populi, vel Thor Deus Patrius; quippe singula hæc Vocabula Liut, seu Luit, seu Luet (in Genitivo) Casu Luetis) idem valent ac Populus. (v. Fig. β.) Est autem & alia Interpretatio Inscriptionis, de qua nunc agitur, ab Erudito Nicolao Kedero (Regii Antiquitatum Collegii, quod Hilmie est, Assessore) excogitata & Lipsiæ nuperrime in lucem edita, quam ad me transmittendam curavit Illustrissimus Leibnitius, multis nominibus Reipublicæ literariæ, præsertim vero mihi, quam maxime æstimandus. Autumat Kederus figura prædicta representari non Thorem seu Thoris Idolum, sed Domi-*

num Salvatorem nostrum, Literasque inscriptas bunc ad modum esse legendas, Thurgut Luntis; & lectionem banc ita reddendam Thurgut Lundinensis. Vult nimirum Thurgut esse nomen Monetarii, & Luntis seu Lundis non aliud esse, quam Londinum, ubi Nummus excusus est. Nec certe desunt argumenta satis valida, quibus Vir Doctissimus hanc suam firmare voluit sententiam; nisi quod Inscriptio videatur rectius reddi posse Thurgut Lincolnienfis, quam Londinensis. A Lyndo enim, seu Lindo veteri Lincolnienfis Urbis appellatione, Saxones fecerunt LYND seu LIND, cujus Genitivus cernitur in Vocibus LYNDIS - EGE, Lyndseia; LYNDIS - Y ARA, Lincolnienfes. At vero tandem quid obstat, quo minus excudi potuerit Nummus hic in Urbe illa Scania in Suecia, quæ ab antiquis omnibus Lundis dicta est, hodie dici solet Londinum Scanorum; maxime cum Literæ Runicæ, tam apud Scanos in usu essent, quam apud Jutas, Anglos, eorumque posteros in hac nostra Terra? Sed revertamur ad institutum.

Tertio, sententiæ isti Waræanæ validiora & prorsus solida suppositurus fulcimenta, id est, efficaciter probaturus, quod veteres Normanni (seu Ostmanni) Hibernici, ante illata in Hiberniam, felicibus Henrici II. auspiciis, Signa Anglicana, domesticam habuerint monetam, quinos profero, ac Senatui P. Q. Literato officiosa mente palam ostendo, argenteos eximia raritate Nummos, e Svecana Tellure effossos, eosdemque meos, excepto eo, qui Figura 15 representatur. Eum enim possidet Nobilissimus, Amplissimus, mihiq; Amicissimus Georgius de Besche, Pater, Dominus de
Fors-

Forsmark, Vir, si quis alius, Antiquitatum patriarum
amantissimus.

Nequeo dememinisse benevoli istius (camino
luculentissimo, dapibus exquisitissimis, Lyæo veterri-
mo generosissimoque testati consignatique) animi, quo
Amicissimus ille me, sæpissime hospitaliter invitatum,
permittente paulisper meliore aliquantulum valetudi-
ne mea, Mense Januario Anni M DCC VI. in supradi-
cto Forsmark excepit. Non excidit e memoria amœ-
nissimus ille loci situs. Neque excidit ea ferrario-
rum ibidem operum præstantia. Hic ferri venæ, e
Fodina Danmorensi advectæ, vastis fornacibus exco-
quuntur & liquantur, inque massas fusæ rigescunt.
Hic calentes plurima flamma Officinæ Cyclopum.
Ubi versatilibus, quæ præcipitantis fluminis impetu
rotantur, Machinis acti, nocte dieque, prægrandis mo-
lis Mallei, gentem exercent fuligine tinctam. Ubi

Brontesque Steropesque & nudus membra Pyracmon
atque reliqui sudorum consortes, suis vicibus operi
succedentes, ignitas, Malleis Incudibusque interpositas
massas, tenacibus versant forcipibus, ac sensim pede-
tentimque productius extendunt. Ubi ictuum scin-
tillantium fragores, spumantium fremitus aquarum, &
follium spirantium murmura tam commiscentur hor-
ride, ut inde aures adstantium, quæ auditus orbitate
occlusæ, patefieri quasi & sensum recipere, quæ vero
acutæ, prorsus obtundi, queant. *Jucundum contem-
plari* (huc applicabo, quibus jucundissimus Gallus, Ca-
rolus Ogerius, in Itineris Svecici Descriptione, Offici-
nas mirando ærarias Norcopienses, usus est, verba)
Neptuni Vulcanique iras, hominum industria domitas, &

coer-

coercitas, imo etiam ad eorum usus & commoda trans-
ductas. Sed, hisce relictis, ad rem.

En hic Nummos (v. Figg. 13. 14. 15. 16. 17.) qui
Sihtrico vel Sihtricis, Normannorum Dubliniensium,
diu ante infestatam ab Anglis sub Henrico secundo
Hiberniam, Regulo vel Regulis, acceptum referunt
ortum. Singulatim unumquemque contemplemur.

In Nummo I.

(v. Fig. 13.)

hæc habentur:

SIHTRIC REX DYFLIN. Caput virile
galea (ut apparet) opertum, striata sphærulisque ex-
cultâ.

FÆREMAN MO DYFLI. Crux magna,
singulis ramis in trinas quasi Lunulas desinentibus.

*

*

*

SIHTRIC Nomen proprium viri est, idem-
que ac nostrum *Sigtryg* seu *Sigtrygr*, proclive enim est
G cum H & C; Y cum I commutare, harumque
commutationum innumera passim extant exempla.
Conflatum vero est *Sigtryg* e vocibus Gothicis *Sigr* &
Trygr, priore *Victoriam*, altera *securum*, *tutum* ac *cer-*
tum, sonantibus, loquiturque ita eum, qui *Victoria se-*
curus, vel *Victoria certus* est. Haud dissimili ratione e
Sigr aliisque vocibus familiaria victoriosissimo Cardinis
Arctici Populo alia composita sunt Nomina: ut *Sig-*
fredr, *Sig-frodr*, *Sig-mundr*, *Sig-niutr*, *Sig-valdr*,
Sig-vastr, *Sig-vidr* &c.

REX DYFLIN. Lego REX DYFLINien-
sium, id est, *Rex Dubliniensium*. Hi a *Waterfordiensibus*
aliisque in Hibernia Normannis sive Ostmannis distin-
C
gue-

guebantur; atque Ivarus quidam, quod cunctis præfuit Normannis Hibernicis, *Rex Normannorum totius Hiberniæ* in Annalibus appellatus est.

FÆREMAN proprium viri Nomen est, & quidem hoc loco Monetarii. Consimili Nomine indicatur Monetarius Nummi Anlafiani superius exhibitum; ibi quippe illud FARHAN mihi legenti FARMAN est, quandoquidem Anglo-Saxonibus aliisque M sæpissime ut H pingitur. V. sis Fountainii Alphabetum e Numismatis Anglo-Saxonicis & Anglo-Danicis desumptum.

MO DYFLI. id est, *Moneta Dyfliniensis*, seu *Dubliniensis*; quod Nummum Dubliniæ cusum esse, monstrat. Est autem hæc nobilissima illa Hiberniæ Vrbs, Ptolemæo *Eblana*, Latinis *Dublinia* seu *Dublinium*, Anglo-Saxonibus *Dyflin*, Normannis *Dyflin*, Anglis recentioribus *Develin*, Cambro-Britannis *Dinas Dulin*, atque Hibernis dicta *Balacleigh*, Latiali interpretamento, *Vrbs super crates*, quippe quæ subjectis in palustri loco cratibus condita affirmatur.

In Nummo II.

(v. Fig. 14.)

SIHTRC REX DYFL NM. Caput Viri galeatum.

GIOTHMAN MO LVNI. Crux recens descriptæ plane gemina.

*

*

SIHTRC. Elementis R & C interpone I, ut vox integre sit *Sibtric*.

REX DYFL NM. An hanc habent ista mentem: REX DYFLiniensium NorMannorum?

GIOTH-

GIOTHMAN Monetarii est Nomen.

MO. LVNI. MO nihil aliud est, quam MOneta. Qui vero locus per LVNI intelligi debeat, me, id prorsus ignorantem, haud gravate doceant Hiberni.

In Nummo III.

(v. Fig. 15.)

SIHTRIC REX DYFLINIensium. Caput, quale in duobus proxime antecedentibus Nummis.

BIRHTIOD. MOneta RINI. Crux, qualem in duobus proximis vidimus Nummis.

*

Per BIRHTIOD^{*} indicatur Monetarius; per RINI^{*} autem locus. Hunc, utpote æque mihi incognitum ac per LVNI indicatum, feliciori aliorum indagini relinquo.

Haud multo minori forent Numismata, si plura superessent, Ostmanno - Hibernica, ad veteris Hiberniæ Topographiam illustrandam, quam, ad priscæ Angliæ, Anglo - Saxonica & Anglo - Danica. De hisce in alteram hanc rem laudatissimus Dominus Fountaine ita: *Quemadmodum multorum Hominum illustrium, sic & locorum, præsertim Regionum, Oppidorum & Villarum Nomina posteris prodiderunt veteres nostri Nummi, qui eo nomine adeo non sunt contemnendi a rei nummarie studiosis, ut multum ab illis æstimandi sint. Hinc Topographiæ Anglo - Saxonica seu Britanno - Saxonice studioso non possunt non esse maximi usus, cum non solum Urbium & Oppidorum Nomina, sed pro Temporibus, in quibus impressi erant, receptam scribendi ra-*

tionem in averseis suis partibus ostendunt. Quamobrem ad Britannia seu Anglo-Saxonica seu Dano-Saxonica Topographiam conscribendam maxime utiles sunt, quam quidem desiderari animadvertit Hickeys noster Dissertationis sue Epistolaris pag. 121. Et ad quod Opus aggrediendum e Saxonica Literatura peritis aliquem vehementer exhortatur. Quæ verba ad Numismatum meorum Anglo-Saxonicorum & Anglo-Danicorum (quæ, prisca puta Piraticæ plurima ex parte lucra & vestigia, e Tellure Sveco-Gothica casus non unus protraxit) nudum & simplicem Indicem seu Catalogum huic Opusculo subjungendum, me compulere; uberiores eorum explanationem propediem (si cum sana mente vita & virium aliquantum in hoc sanitatis egentissimo suppetent corpusculo) alibi daturum. Interea contenti sumus, ut Augusti illud usurpem, hoc Catone.

In Nummo IV.

(v. Fig. 16.)

SIHTRIC REX DYFLiniensium NoRmanno-
rum. Caput Virile fronte Regium in morem redimita.

ÆLFELM (Monetarius) MOneta DYFLI⁹en-
fis MO. Parya Crux.

Quid aliud per NR, quam Vox *NoRmannorum*, in-
telligi debeat, non video.

Illud ultimum MO videtur *Moneta* etiam esse, adeoque abundare.

In Nummo V.

(v. Fig. 17.)

SIHTRC REX DÝFL MO. Caput Viri de-
coratum Corona e Lili floribus exsurgentibus confi-
gu-

gurata, & obseptum Schemate Rosam quadrifoliam simulante.

STEGEN (Monetarius) MONeta ON Dyflin. Crux magna in brachiorum fine ter quasi lunata, cujus media munit Schema quoddam speciem ferme Rosæ quadrifoliæ referens, ad singulos angulos globulo intus exornatum.

* * *

Quid τὸ ΜΟ in parte adversa sibi vult? An ibi etiam *MONeta* est? At vix & ægre *Moneta* Vocabulum in adversis Nummis locum habet, nec facile cum anterioribus SIHTRC REX DYFL. qualia jam antea explorata habemus, cohæret; quare ἐπέχω.

ON Dyflin. *On* (pro quo aliquando occurrit *An*, a Goth. *ANJA*, docente Hickesio cap. 14. Gramm. Anglo-Sax. & Mæso-Goth.) Anglo-Saxonibus est quod Latinis *In*; Et illud *On* cum addito *Dyflin* est, si interpreteris, *in Dublinio*, seu simpliciter, *Dublinii*.

Cæterum, cum plures extiterint Sihtrici, Dubliniæ Reguli, postulat nunc instituti ratio, ut, ad quemnam vel quosnam eorum hosce Sihtricianos Nummos referam, dicatur.

Ego quatuor Nummos priores ad istum, Æthelredi, Patre Edgardo nati, Anglorum Regis, æqualem, Sihtricum refero, & quidem inductus consimili illa, quam hi Nummi cum Æthelredi Sterlingis habent, specie. Namque per ista proximaque tempora id moris Normannicorum fuit Principum, ut, ad Anglicanæ Regum ipsis synchronorum Monetæ imaginem & simulachrum, suos curarent signari Nummos. Id quod aliquatenus datur videre in nuper edita Com-

mentatione mea de præstantissimis quibusdam Olai *Sveci*, Anundi *Carbonarii*, Haquini *Rufi*, Sueciæ Regum, ac Svenonis *bifida barba*, Daniæ Regis, Nummis. Ex horum Nummorum mentione, qui sane priscae rei nummariae Septentrionis illustre, imo primarium, adstruunt decus, duo insuper Olaviani (bona Lectoris cum venia) hic spectandi describendique veniunt. Alter, meus, ex tribus illis est, quos in ista Commentatione, ob explanationis difficultatem, in penitius maturiusque scrutinium reservabam; insignitus (v. Fig. γ.) a parte principaliore, Capite Regis sceptriferi, & epigraphe: OLAF REX ANCOL. a parte autem sequiore, Crucis figura vocabulo CRUX interstincta, nec non epigraphe. LEOFMAN M AN. Ubi OLAF (seu OLAF potius) est *Olaus* sive *Olavus*; LEOFMAN Monetarii nomen; M. Moneta; AN, *in*, quæ præpositio ob spatiosi angustiam Nomine Loci destituitur, qui Nummo fuit natalis. Hæc per se plana sunt: τὸ ANCOL explanatori omne facescit negotium. At nihil tandem aliud mysterii subesse mihi visum, quam quod illud ANCOL, ex ANGLORum voce, quam imitandus Æthelredi Nummus exhibuerat, corruptum, Sculptore aliud agente, pro τῷ sive SVEVOR. sive SVENOR. sive AN SIHTVNE, in Olai Nummum intempestive irreperit. Alterum ex Nobili etiam illa, anno M. DCC. IV. in *Nesby* apud Roslagos, forte reperta Gaza, elapsum, laudabilis Peringskioeldiana diligentia, demum post editam istam Commentationem meam, feliciter reduxit; notatum (v. Fig. δ.) hinc, præter sceptrigeri Regis Caput, epigraphe: OLAF REX AON SihTVNE (*Olaus Rex in Sigtuna*, seu *Sigtuna*) illinc, præ-

præter Crucis schema interpositam habens Vocem
 CRUX, epigraphe: SNELLING (hic est Monetarius)
 ME PROF quæ Peringskioeldius sic legebat: MonetaE
 PROFessor. Sed pergo. Inspiciantur jam duo, e no-
 stris, Æthelrediani Nummi (v. Figg. 4 & 5) & Num-
 mis Sihtrici primo, secundo ac tertio cum Æthelre-
 di priore, rursusque istius Reguli quarto cum hujus
 Regis posteriore collatis, protinus inter utrius-
 que Principis Nummos amica illa patebit specierum
 similitudo. Fountainius quidem prioris generis (Ca-
 put nempe galea striata & globulis culta tectum; item
 Crucem magnam ad singulos brachios ter quasi luna-
 tam exhibentis) Æthelredianos Nummos ad Æthe-
 redum seu Æthelredum Regem, Filium tertium
 Æthelvulphi, refert; sed cogor a Doctissimo Viro (pace
 tamen ejus) dissentire, ac Nummos vero Regi suo, Æ-
 thelredo Edgari Filio, reddere. Ad huncce enim
 spectare eos, præter reliqua, evidentissimo argumento
 est, quod tales sæpissime, nostro sub Cœlo, una cum
 proximorum Regum, Edgari, Edwardi *Martyris*, Ca-
 nuti *Magni*; Haroldi I. Hardecnuti, Edwardi *Confesso-
 ris* atque Haroldi II. Monetis forte fortuna e Tellure
 eruti sint. Id quod ægerrime contingere potuisset, si
 Nummi ad remotiorem longinquioremque ab Edga-
 ro, & junctim cum ipso nominatis Regibus, primum
 Æthelredum, pertinerent; eo quippe pacto vicinitas
 ansam cum hoc Æthelredo se consociandi præbuisset
 potius Æthelvulfo, Æthelbaldo, Æthelberto, Ælfredo,
 Edwardoque *Seniori*, quorum Principum Monetas,
 cum a Novissimi illis, quæ non nisi solitaria, quod
 sciam, hic repertæ sunt, discesserim, e Solo Sveco-
 Go-

Gothico prolatas, Curioforum nostratium nullus com-
monstrare valet. Ad hoc alius Æthelredianus Num-
mus, ex iis nempe, quibus, uti huic ex Arcula mea pe-
tito (v. Fig. 2.) Effigies thoracata Regis, Casside radiis
coronata & lorica sive (ut Saxo loquitur) *tunica ferri*
contemtrice, tecti; nec non Crux magna, ad exitus tri-
nas quasi Lunulas, & ad meditullium figuram quadran-
gulam cum tribus juxta singulos angulos extrinsecus
globulis, habens, insunt, ab eodem Doctissimo Viro
priori assignatus Æthelredo (Æthelvulphi Filio) hic
paris argumenti efficacia posteriori (Edgari Filio) me-
ritissimo est asserendus.

Operæ etiam pretium facturus mihi videor, si,
quæ de Sihtrico isto, Æthelredi æquali, laudatus su-
pra Waræus Capite 24 memoriæ habet prodita, ex-
cerpsero atque transcripsero.

*Anno 989 Gluniarandus, al. Glumainus, Aulafi fi-
lius, Rex Ostmannorum Dublinii, a famulo suo, interem-
tus est. Succesit frater ejus Sitricus.*

*Anno 994 Sitricus Aulafi filius, Ostmannis Du-
blinii, in exilium pulsus, ante annum circumactum re-
vocatus est regnoque restitutus.*

*Sub initium anni 1014, vel paulo ante, Brienus Bo-
rous Rex (scilicet Hiberniæ, namque, manente Insu-
læ, in varia eaque exilia Regna, partitione, qui Re-
gulorum erat validissimus, imperium sibi in cæteros
arripiebat, vulgoque Rex Hiberniæ appellabatur) cum
plurimis Hiberniæ Regulis egit, ut conjunctis viribus Si-
tricum omnesque Ostmannos Dublinii, utpote publicos
Regni hostes ex Hibernia expellere conarentur. Sitri-
cus contra certior factus, quid Brienus moliebatur, nul-
lum*

lum non movit lapidem, ut se suosque propugnaret. Pace igitur cum Malmurrio Murchardi filio Rege Lagenie facta, suppetias tam ab eo, quam a Danis, sive Norwegis, qui Manniam & Hebrides (Hibernis Inche-gall) incolebant, obtinuit. Magnis copiis sic utrinque coactis, concurritur tandem Clontarfa prope Dublinium, Aprilis 23, ubi post longam acerrimamque pugnam victoria (sic plerique habent) cecidit Brieno, qui tamen ex vulnere, quod in pralio acceperat, mortifero mox expiravit. Sunt contra qui asserunt, Danos sive Ostmannos, cum eorum acies nutare coeperit, Brieno occiso, redintegris viribus, in Hibernos irruisse, eosque magna strage profligasse. Qui hanc sententiam tenent, addunt etiam, Brieni temeritatem magno fuisse Danis commodo: Ille enim (ut fertur) auxilia cum filio ejus Donato intra tri-duum ventura non prestolans, ne priorum actorum gloriam obscurare videretur, cum hostibus congregi facile persuasus est, id quod sibi suisque postea fuit exitio. In exercitu suo Melachlinum porro habuit, tunc Midia, antea Hibernie Regem, qui in pralio, ob priores injurias, alienati in eum animi indicia dedisse fertur. Cum Brieno ceciderunt filius ejus Murchardus & Murchardi filius Tirdelvacus, magnus etiam Procerum numerus, & ceterorum 7000, vel ut aliqui habent, 11000. Ex Danis sive Ostmannis & Lageniensibus plurimi etiam perierunt, sed numerus incertus est. Inter eos primarii numerantur Dubgallus Aulafi filius, Bruodarus Classis Danica praefectus, qui Brienum occiderat, Malmurrius Rex Lagenie, Donaldus Dux Fortuallensium, & alii. Pralio finito Sitricus cum Ostmannorum reliquiis Dubli-

nium se recepit, ac Melacblinus, Rex Midia, a popularibus Rex Maximus Hibernia denovo declaratus est.

Anno 1019 Brienus Malmurrii filius, Rex Lagenia oculis orbatus est Dublinii a Sitrico Rege.

Anno 1022 Vgairus Rex Lagenia in conflictu ad Delgne Sitricum fugavit.

Anno 1029 Sitricus, peregrinatione Romam usque suscepta, in via defunctus est. Succesit ei filius Aulawus sive Auloedus.

Utrum autem quintus ille (ut eo revertatur oratio mea) idemque postremus Sihtricianus Nummus, exacte & ad amussim speciem hujus, e mea item Gazula qualicunque depromti, Anglici Nummi Canuti Magni referens (v. Fig. n.) eidem isti modo commemorato Sihtrico, cujus regimen in regnantis Canuti quoque tempora penitus longuleque provectum est, adsignari debeat, an vero ei Sihtrico, qui eodem anno, quo Canutus vitam simul finivit & imperium, Normannis Dubliniensibus dominari coepit, hæsito; uterque enim ob synchronismum facillime Magni illius Monetam imitari quiverit. Ego nihil proinde hac in re definio.

Neque ab re fuerit, huc transferre, quæ de potiore quoque Sihtrico hoc, apud nominatissimum illum, eodem Capite, tradita sunt Waræum.

Anno 1035 Aulavus (de quo novissime) filius Sitrici, Rex Dublinii Romam profecturus in Anglia occisus est. Succesfit ei filius Sitricus.

Anno 1036 Reginaldus O-Hivar Waterfordia Regulus occisus est Dublinii a Sitrico Rege.

Anno 1042 (aliis 1041.) Sitricus decesfit. Hic fuit Sitricus ille, quem Liber niger Ecclesie S. Trinitatis Dublinii Sitricum filium Ableb appellat, de quo ibidem hæc : Sitricus Rex Dublin. filius Ableb Comitis Dublin. dedit Sanctæ Trinitati & Donato primo Episcopo Dublin. locum ad ædificandam Ecclesiam S. Trinitati, ubi fornices, sive voltæ sunt, cum terris subsequentibus, videlicet Bealdulek, Rechen, Portrahern, cum villanis & vaccis & bladis, nec non aurum & argentum, sufficienter ad ædificandam Ecclesiam cum tota curia contulit. Sitrico succesfit Aulavus sive Auloedus, quem Caradocus Lbancarvanensis Alpbredum perperam appellat.

Hisce jam res satis confecta est ; & ne quid, quod eam superque firmet, vel potius adornet, desiderent Curiosi, postremo in apricum etiam profero, quæ Suecus item Campus proscissus dedit, duo haud multum diversa, e secundo quoque Metallo, longe rarissima Normannica Hiberniæ Numismata, vultu ac titulo ipsius Æthelredi ex Edgaro nati, Anglorum Regis, insignita.

(v. Figg. 18. 19.)

In uno est

ÆTHELRÆTH REX AIO. Æthelredi Caput
Casside striis ac sphæruleis conspicua munitum, cui
duæ minutulæ Cruces, una ante os, altera in collo,
additæ.

FÆNEMAN MOneta DYFLIniensis. Crux
grandis, singulis lacertis in ternas quasi Lunulas exe-
untibus.

* * *

In altero

ÆTHELRÆD REX AIGO. Tale ac in proxi-
mo Caput; sequestratis parvulis Crucibus.

FÆREMAN MOneta DYFLIniensis. Crux, qua-
lis in proximo.

* * *

Ista AIO & AIGO oscitanter procul (mihi sal-
tem) dubio posita pro ANGLORum.

Aut fallor, aut per Nomen FÆREMAN, quod vi-
tiose in priore Numismate, FÆNEMAN, intelligen-
dus idem ille primi Sihtriciani Nummi Monetarius.

Cum

Cum bina hæc Dubliniensia Numismata Æthelredi gerant nomen honoresque, ausim affirmare, talia a Dublinii Regulo quodam in signum & pignus debitorum isti Anglorum Regi observantiae obsequiique fuisse profecta. Vnde haud immerito quærat quis, an Æthelredo juris quid in Hiberniam fuerit. Equidem legenti mihi tale quid usquam occurrisset, non memini. At saltem istius Regis Parens, Potentissimus Angliæ Rex, Edgarus maximam Hiberniæ partem, speciatimque Dublinium domuit & subegit. Docemur utique hoc vel a præfatione Chartæ de *Osvvalds-lavv*, hoc est, de ejiciendis Clericis uxoratis & introducendis Monachis, quam dictus Edgarus dedit Glocestriæ, anno Salutis DCCCCLXIV. indictione VIII. Regni sui VI. Ipsam præfationem legisse volupe erit.

Altitonantis DEI largiflua clementia, qui est Rex Regum & Dominus Dominantium, Ego Edgarus Anglorum Basileus, omniumque Regum/Insularum Oceani, quæ Britanniam circumjacent, cunctarumque Nationum, quæ infra eam includuntur, Imperator & Dominus, gratias ago ipsi DEO omnipotenti, Regi meo, qui meum Imperium sic ampliavit, & exaltavit super Regnum Patrum meorum, qui licet Monarchiam totius Angli adepti sint, a tempore Æthelstani, qui primus Regum Anglorum omnes Nationes, quæ Britanniam incolunt, sibi armis subegit, nullus tamen eorum, ultra ejus fines, Imperium suum dilatare aggressus est; mihi autem concessit propitia Divinitas, cum Anglorum Imperio, omnia Regno Insularum Oceani, cum suis ferocissimis Regibus, usque Norwegiam, maximamque partem Hiberniæ, cum sua nobilissima Civitate Dublinia, Anglorum Regno

*subjugare, quos etiam omnes meis Imperiis colla subde-
re, DEI favente gratia coëgi.* Jam cum de subjugata
ab Edgardo Dublinia constet, haud difficulter eo ad-
ducor, ut credam, hujus Regulos inde ab ista subjugatione
Angliam velut Dominam suam in tempora usque prima
Regni Æthelrediani veneratione prosecutos, quæ demum,
ingravescente mox turbulento ac calamitoso Reip.
Anglicanæ statu, cessaverit. O usum insignem atque
locupletem signati antiquitus Metallum ! Et qui possim
hujus ipsius, quippe quod ad talia egregia multa,
Historicis silentio præterita, rite investiganda, fores
Orbi curioso aperiat, nobili non moveri præstantia,
imò ad dulcem ipsius non trahi tractationem?

CATA-

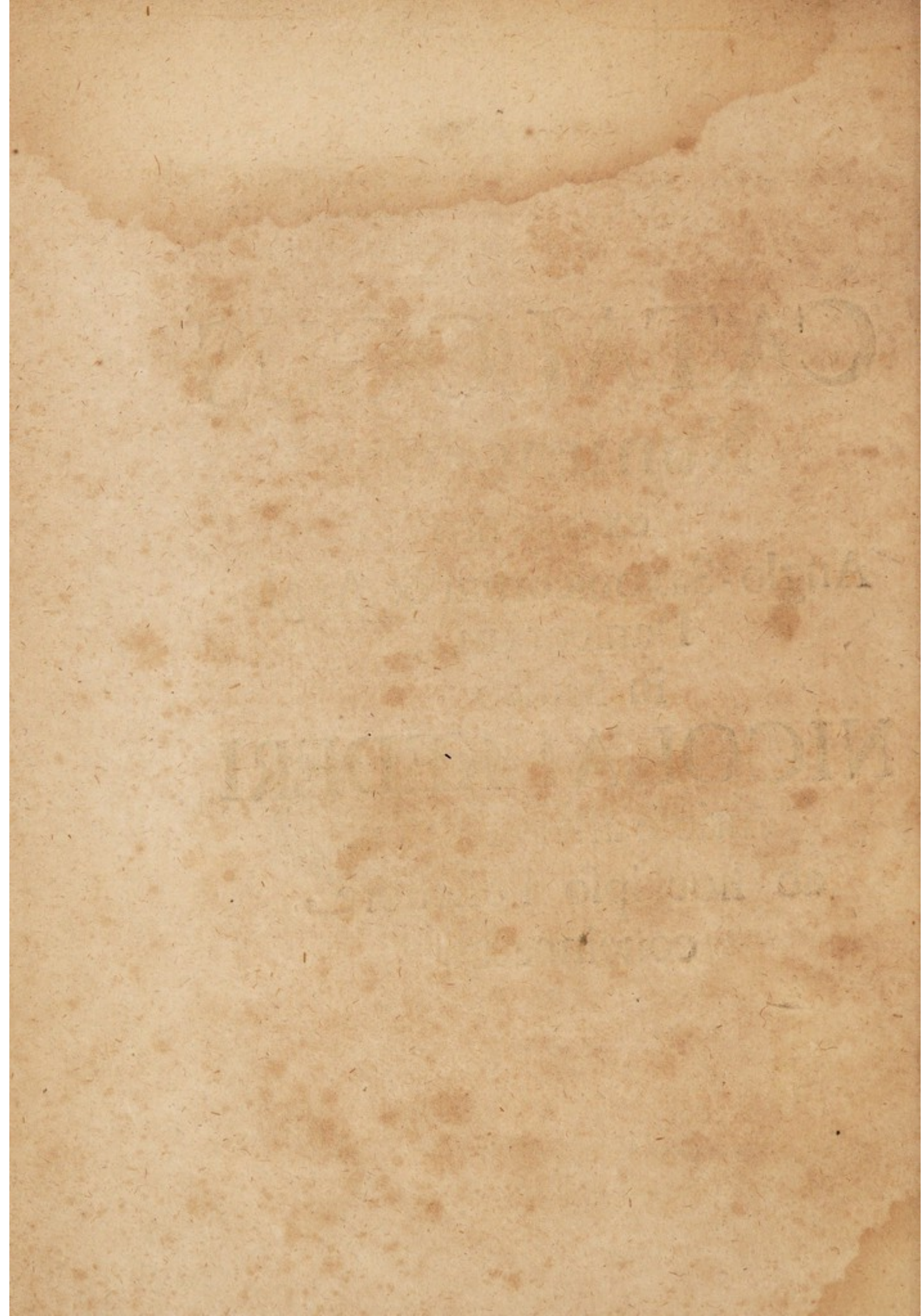
CATALOGUS Nummorum

ex argento

Anglo-Saxonicorum & Anglo-
Danicorum,
in Museo

NICOLAI KEDERI

curiose asservatorum,
ab hoc ipso Possessore
concinatus.

I. N. J.

* * *

Numm. 1.

BERHTVLF REX. Caput Berthulfi, Merciae Regis, diademate ornatum, obliquum, a parte dextera conspici-
cum.

DENEHEAM. Crux mediocris, in qua rami duo anchorae instar sunt uncinati, & duo cruciati.

Numm. 2.

BVRGRED REX. Caput Burgredi, ultimi Merciae Regis, diadematum, patente intuentibus parte dextera.

CVNEHL MONETA.

Numm. 3.

EADWEARD REX. Caput Edwardi Senioris, Regis Angliae, diadematum, a parte dextra visibile.

E

BVR-

BVRDEN MEC FECIT. Tres ordine
transversario parvæ Cruces.

Numm. 4.

EADWEARD REX. Caput Edwardi *Senioris*, diademate cinctum, a læva parte conspiciendum.

MANNA. MANNA. Tres parvæ Cruces,
transverse ordinatæ.

Numm. 5.

EADGAR REX ANGLOR. Caput Edgari
diadematum, a læva conspicuum.

MAN MO WINTONI. Crux exilis.

Qui jam sequitur Nummus non nisi secundum
aversæ partis inscriptionem a præcedente isthoc quinto differt.

Numm. 6.

WVLFRIE MO OXNA.

Numm. 7.

EADWEARD REX ANGLOR. Caput
Edwardi *Martyris* diadematum, a sinistra parte visui
patens.

WIHTSIGE MO WINTO. Parvula
Crux.

Numm. 8.

EDELRED REX ANG. Caput Æthelre-
di, cum tegmine striato, Casside forte, a sinistro latere
conspiciendum.

ALFWINE O LVD. Crux magna, ad
singulos exitus ternas quasi Lunulas aversis cornibus,
& prope umbilicum duas Lunas majusculas, hinc nem-
pe crescentem, illinc decrecentem, habens.

Numm.

Numm. 9.

ÆTHELRÆD REX ANGLOR. Æthelredi Caput galea (ut apparet) striata & globulis culta, opertum, a læva repræsentatum.

ÆLFNOTH MO O LEIG. Crux grandis, singulis brachiis in tres quasi Lunulas dimidias & averfas exeuntibus.

Nummus isthic nonus & qui proxime subsequuntur 43 epigraphæ duntaxat partis averfæ inter se discrepant.

Numm. 10.

ÆLFRIC MO O BATH.

Numm. 11.

ÆLFRIC MO LIHER.

Numm. 12.

ÆLFRIC MO O NORTH.

Numm. 13.

ÆLFRIC MO O NVNT.

Numm. 14.

ÆLFWI MO O BVCCI.

Numm. 15.

ÆLFWINE MO O CISE.

Numm. 16.

ÆLFVVINE MO O OXNA.

Numm. 17.

ÆSCMAN MO O LINC.

Numm. 18.

ÆTHELM MO O CISE.

Numm. 19.

ÆTHELVVERD MO LVND.

Numm. 20.

ÆTHELVVIG MO O SCEFT.

Numm. 21.

BRVNSTAN MO LVND.

Numm. 22.

BYRHSIGE MO O VVÆRI.

Numm. 23.

BIRHSIGE MO O VVIN.

Numm. 24.

DRENG MO O LINC.

Numm. 25.

DVNSTAN MO EAXE.

Numm. 26.

EADVVERD MO ROFE.

Numm. 27.

EDELNOTH MO LINC.

Numm. 28.

EDRIC MO EAXE.

Numm. 29.

EDSIGE MO O ROFEC.

Numm. 30.

GOD MO O EAXEC.

Numm. 31.

GOD MO O GIFELC.

Numm. 32.

GODRIC MO LVND.

Numm. 33.

GODVVINE MO O CENT.

Numm.

Numm. 34.

HEREBYRHT MO LÆW.

Numm. 35.

LEOFNOTH MO O LÆWE.

Numm. 36.

LEOFRIC MO LUND.

Numm. 37.

LEOFWINE MO O HAM.

Numm. 38.

LEOFWINE MO LEGC.

Numm. 39.

MANA MO O THEOD.

Numm. 40.

OSBERN MO THEO.

Numm. 41.

OSGVT MO O LINC.

Numm. 42.

OSGVT MO O NVNT.

Numm. 43.

SÆWINE MO O WILT.

Numm. 44.

SPILEMAN MO HAM.

Numm. 45.

SVERTIC MO NORTH.

Numm. 46.

THVRSTAN MO EOFR.

Numm. 47.

WIHTSIGE MO O GLEA.

Numm. 48.

WVLF SIGE MO EAXE.

Numm. 49.

WVSTAN MO LVND.

Numm. 50.

WVLFWINE MO O LVND.

Numm. 51.

WYNSIGE MO O SCRO.

Numm. 52.

WYNSTAN MO O BATH.

Numm. 53.

ÆTHELRÆD REX ANGLOR. Caput Æthelredi nudum a latere sinistro conspicuum.

BYRHTNOTH MO O WINT. Mediæ magnitudinis Crux, quam in quatuor interstitiis totidem stipant elementa Vocem CRUX componen-
tia.

Numm. 54.

ÆTHELRÆD REX ANGLOR. Caput Æthelredi nudum, a læva parte conspiciendum, addito Sceptro, in summitate tribus ornato globulis, in Δ Literæ quasi similitudinem dispositis.

ÆLFRIC MO GRANT. Crux mediocris cum interposito Vocabulo CRUX.

Nummus hic quinquagesimus quartus & proxime sequentes 36 non nisi partium posteriorum inscriptionibus differunt.

Numm. 55.

ÆLFRIC MO SVTHGE.

Numm. 56.

ÆLFSTAN MO LVN.

Numm. 57.

ÆLFSTAN MO TOGA.

Numm.

Numm. 58.

ÆLFSTAN MO O TOTA.

Numm. 59.

ÆLFWI MO WALIN.

Numm. 60.

ÆTHELRIC MO BATHA.

Numm. 61.

ÆTHERED MO LVNDO.

Numm. 62.

BERHMÆR MO ROF.

Numm. 63.

BERHTNATH MO WIN.

Numm. 64.

BYRHSIGE MO WIN.

Numm. 65.

BYRHTALF MO SVTH.

Numm. 66.

BYRHTLAF MO LVN.

Numm. 67.

BYRHTRIC MO SVTHG.

Numm. 68.

CYTEL MO EAXE.

Numm. 69.

CYTELMAN MO GIPES.

Numm. 70.

EADNOD MO BRYD.

Numm. 71.

EADSIGE MO ROFE.

Numm. 72.

EADSIGE MO WINT.

Numm. 73.

EADWERD MO THEOT.

Numm. 74.

EADWOLD MO CÆNT.

Numm. 75.

EADWOLD MO THEOD.

Numm. 76.

EDSIGE MO LUND.

Numm. 77.

EDWINE MO EAXEC

Numm. 78.

EDWINE MO LUND.

Numm. 79.

ELEMOD MO LEGEC.

Numm. 80.

FORNA MO EOFR.

Numm. 81.

GODRIC MO LUND.

Numm. 82.

GODWINE MO SVTHBY.

Numm. 83.

GODWINE MO THEOD.

Numm. 84.

HVNEWINE MO EAXE.

Numm. 85.

LEOFRIC MON CÆNT.

Numm. 86.

LEOFSTAN MO CÆNT.

Numm. 87.

LEOFWOLD MO WINT.

Numm.

Numm. 88.

LIFINC MO CÆNT.

Numm. 89.

OSCYTEL MO LVN.

Numm. 90.

TVNEMAN MO SVTHBY.

Numm. 91.

ÆTHELRÆD REX ANGLOR. Ca-

put Æthelredi Diademate insigne, patente intuenti-
bus latere dextero.

ÆLFGAR MO LVND. Dexterā de Cœlo

porrecta inter Græcarum Literarum primam ultimam-
que.

Qui nunc subjiciuntur Nummi 13. sola aversæ
partis epigraphæ a superiore isto distant.

Numm. 92.

ÆTHELWEARD MO HAM.

Numm. 93.

EADELM MO ROFE.

Numm. 94.

EADSIGE MO WINTONI.

Numm. 95.

EADWINE MO WILTV.

Numm. 96.

EALHSTAN MO LVND.

Numm. 97.

FRYTHEMVD MO WINT.

Numm. 98.

GOD MO GIFLEES.

Numm. 99.

ODA MO EOFEWIL.

F

Numm.

Numm. 100

OSVLF MO LVND.

Numm. 101.

WALTFERTH MO GYP.

Numm. 102.

WYLFMÆR MO LVND.

Numm. 103.

THORSTAN MO EFE,

Numm. 104.

WINE MO BRYIDGE.

Numm. 105.

ÆTHELRÆD REX ANGLOR. Æthel-
redi Caput Diademate ornatum, atque a dextera ex-
hibitum; Sceptrum cum tribus in summo sphæralis
adjectum.

ÆLFNOD M EA XEC. Dextra inter A
& Ω.

Subsequentes proxime Nummi 9. præcedenti
centesimo quinto, si tergi epigraphen excipas, consi-
miles sunt.

Numm. 106.

ÆLFSTAN MO EAXEC.

Numm. 107.

ÆTHERED MO LVNDO.

Numm. 108.

EDWINE MO LVND.

Numm. 109.

ELFWALD MO LVND.

Numm. 110.

GODINC MO OXAN.

Numm. 111.

LEOFSTAN MO LVND.

Numm

Numm. 112.

LEOFSVNV MO EAXE.

Numm. 113.

MANNA MO TOTAN.

Numm. 114.

OSCYTEL MO LVND.

Numm. 115.

ÆTHELRÆD REX ANGLOR. Caput

Æthelredi nudum, a dextera parte visibile; additum
ceptrum, tribus superius excultum globulis.

LEFRIC MO CIMÆ. Sola dextera.

Numm. 116.

ÆTHELRÆD REX ANGL. Æthelredi Caput
iademate cinctum, a latere sinistro oculis objectum.

ÆLSIGE ON WINCST. Crux exilis.

Differentia Nummi hujus inferiorumque pro-
morum novem potissimum in averfarum paginarum
onstitit verbis.

Numm. 117.

ÆLFWERD ON LÆWGE.

Numm. 118.

ÆLFWINE ON LEIG.

Numm. 119.

ÆSCMAN MO LINC.

Numm. 120.

DRENG MO LINCOL.

Numm. 121.

EADWERD MO LVND.

Numm. 122.

GODRIC ON BRYDIA.

Numm. 123.

GODWINE MO LINCO.

Numm. 124.

THOROLF MO EOFRWI.

Numm. 125.

WVLERIC MO LINCO.

Numm. 126.

ÆTHELRÆD REX ANGL. Æthe

rus pectore tenus oblique effictus, patente latere
stro; indutus lorica, ac galeam radiis cinctam. C
te gerens.

ÆLFERIC MO O BATH. Crux mag

ad exitus ternas quasi Lunulas habens, cujus medi
lium figura quadrangula, ad singulos angulos extri
cus tribus in formam trigoni dispositis globulis de
rata munit.

Nummus iste ac proxime subsequentes
ptem epigraphæ duntaxat partis aversæ inter se d
runt.

Numm. 127.

BRIHTWINE MO OXNA.

Numm. 128.

EADSIGE MO LVNDE.

Numm. 129.

EADWOLD MO LVN.

Numm. 130.

GODRIC MO STED.

Numm. 131.

LEOFWINE MO LVND.

Numm. 132.

SVVARTGAR MO SAN.

Numm. 133.

VVVLESIG MO GRAN.

Numm. 134.

CNVT REX. Effigies thoracata Canuti *Magni*, a læva repræsentati, qui aut simpliciter Diadema, aut Galeam diadematam in Capite gerit; nam rudis adeo & inconcinna hujus Nummi (nec non quorundam aliorum inter inferiores) est sculptura, ut, circa tale Capitis tegumentum & gestamen, suspensa ac incerta detineatur Spectatoris mens. Sceptrum, supra Liliæ flore condecoratum, in Regis læva præferatur.

VVVLEVINE ON LEHR. Crux mediocris, cujus meditullium figura obtegit quadrangula, ad singulos angulos exteriores inque parte intima sphaerulam habens.

Inter hunc Nummum & sequentem Sceptrum atque sequioris partis Epigraphe levem differentiam constituunt. Sustinet autem in sequente Sceptrum quatuor globulos in Crucis quasi modum dispositos.

Numm. 135.

LEOFRIC ONN STANFO.

Numm. 136.

CNVT REX. Canutus *Magnus* diadematus atque sceptrifer, pectore tenus a læva parte expressus.

ÆGELRIC ON SCEF. Crux medio-
cris, circa umbilicum annulata.

Ab isthoc Nummo sequentes mox 28 tum eo
variant, quod in fronte loco τ̃ REX habeant RECX
abundante C, tum etiam tergi multifaria inscri-
ptione.

Numm. 137.

ÆGELFERTH ON O.

Numm. 138.

ÆLFELM ON BRIV.

Numm. 139.

ÆLFWERD ON LVND.

Numm. 140.

ÆLFWINE ON THOTF.

Numm. 141.

ÆLFWINE ON WEL.

Numm. 142.

BRIHTRED ON CEN.

Numm. 143.

BRVNMAN ON LV.

Numm. 144.

EADVLF ON LVNDEN.

Numm. 145.

EARNGRIM ON EO.

Numm. 146.

EDWERD ON LVNDE.

Numm. 147.

EDWINE ON LVND.

Numm. 148.

GOD ON LVNDDE.

Numm. 149.

GODMAN ON EOFR.

Numm. 150.

GODRIC ON LINCOLN.

Numm. 151.

GODRIC ON LVD.

Numm. 152.

GODRIC ON STAN.

Numm. 153.

GODWINE CASOWI.

Numm. 154.

GODWINE ON ROFE.

Numm. 155.

LEFRIC ON LVND.

Numm. 156.

LIFINC ON LINC.

Numm. 157.

LVERIC ON GIPESW.

Numm. 158.

ORDRIC ON HERE.

Numm. 159.

WINVS ON CRVCE.

Numm. 160.

WVLFEN ON ROFEEC.

Numm. 161.

WVLFRED ON SRO.

Numm. 162.

WVLFERIC ON LINCOLN.

Numm. 163.

WULFWINE ON OCX.

Numm. 164.

WVLVVINE ON LINC.

Numm. 165.

CNVT REX ANGLOR. Caput Canuti

Magni a læva conspicuum, corona e Lili floribus
exsurgentibus composita ornatum, ac inclusum figuræ
non abludenti a Rosa foliorum quatuor.

HVNEWINE O EX. Crux magna,

singulis lacertis in ternas quasi Lunulas averfas exeun-
tibus, cujus media circumcludit schema quoddam spe-
ciem fere Rosæ quadrifoliæ referens, ad singulos an-
gulos trinis globulis intus exornatum.

Qui proxime sequuntur Nummi quindecim, a-
versi discriminantur ab illo centesimo sexagesimo &
quinto, tum variis epigraphis, tum eo, quod Rosæ
anguli non ternis globulis, sed uno solum sint deco-
rati.

Numm. 166.

BRIHTNOTH ON WINCS.

Numm. 167.

CETEL O EOFRW.

Numm. 168.

DVREVVERD ON O.

Numm. 169.

EADVINE ON LVND.

Numm. 170.

EARDNOTH LVND.

Numm. 171.

EDRIC ON TAN.

Numm. 172.

FRETHI ON LVNDE.

Numm.

Numm. 173.

GRIMCETEL MO LIN.

Numm. 174.

LEOWINE ON LE.

Numm. 175.

LINNA ON WINCSTER.

Numm. 176.

NORTH MONE STA.

Numm. 177.

SIRIC ON RIHB

Numm. 178.

SVNOLF MO OEO.

Numm. 179.

WINSTAN ON SERBI.

Numm. 180.

WVLFNOT ON ME.

Numm. 181.

CNVT RECX AN. *Canutus Magnus*

a latere lævo ad thoraca usque effictus, Capite quippiam, pileo alto & acuminato affine, gerens; ante eum apparet Sceptrum cum tribus in apice globulis.

ÆGELRIC ON SCEFT. *Mediæ magnitudinis Crux circumsepto umbilico, quam adjectus quater cum inclusa sphaerula annulus interstinguit.*

Nummus iste & venientes jam 23, si posticæ partis verba attendas, diversi inter se sunt, cæteroqui conformes.

Numm. 182.

ÆLFGAR ON LVNDE.

Numm. 183.

ÆLFWERD ON LVDEN.

Numm. 184.

ÆLFWIG ON LVNDE.

Numm. 185.

ASLAC MO LINCOLN.

Numm. 186.

CRVCAN MO EOFRW.

Numm. 187.

EADWOLD ON LVND.

Numm. 188.

EDWERD ON WINCESTR.

Numm. 189.

ELFWINE ON LVND.

Numm. 190.

GODMAN MO EOF.

Numm. 191.

GODRIC ON LVDDEN.

Numm. 192.

GRIMOLF MO EOFR.

Numm. 193.

GROC ON LEICES.

Num. 194.

LEMMAN ON LVNDE.

Numm. 195.

LEOESTAN ON LVN.

Numm. 196.

LEOFSTAN ON SCR.

Numm. 197.

LEOFWINE ON HAM.

Numm.

Numm. 198.

LEOFWINE ON LINC.

Numm. 199.

MANNA ON NORTH.

Numm. 200.

OREST ON GRANTE.

Numm. 201.

SWET ON DORCEST.

Numm. 202.

THEODRED MON LV.

Numm. 203.

THVRVLF ON STAN.

Numm. 204.

WVLBARN MO LINC.

Numm. 205.

HAROLD RECX. Haroldus I. pectore

tenuis a læva exhibitus, Diademate atque Sceptro flo-
rem Liliæ gerente condecoratus loricaque munitus.

BOGA ON DOCR. Crux grandis cir-

cumcluso umbilico, nec non intermedii quatuor Li-
lii flores.

Nummi duo sequentes, ducentesimus sextus

& ducentesimus septimus, ducentesimo quinto, si ter-
gi Epigraphe excipiat, prorsus consonant.

Numm. 206.

BRIHTHÆR ON LVN.

Numm. 207.

LEOFWINE ON BRIE.

Numm. 208.

HARTHCVTE. Canutus *Durus* (quem-

dammodum quibusdam vocatur) usque ad thoracem a

latere sinistro repræsentatus, Diadema in Capite, Sceptrumque Liliæ flore excultum, in læva gerens manu.

LEFVVINE ON LINCO. Crux mediocris, quam mediam figura adoperit quadrangula extrinsecus ad singulos angulos intusque in ipso medio globulum habens.

Numm. 209.

EADVVEARDVS REX AN. Edwardus *Confessor* toto expressus corpore, sedens in folio, Corona margaritifera ornatus, veste indutus longa rugosis manicis, hastam sive Sceptrum tenens dextera, globumque flauophorum sinistra.

ÆLFVVINE ONN BRVCC. Crux mediæ magnitudinis, nec non interpositæ adversis invicem vestigiis aviculæ quatuor.

Numm. 210.

ÆDVVARD REX. Caput Edwardi *Confessoris*, a parte sinistra oculis objectum, Corona coruscum radiata.

ÆTELWINE ON EOF. Parvula Crux cum opposito annulo.

Hic Nummus & subsequens non nisi sequioris partis Epigraphæ inter se discrepant.

Numm. 211.

HVSCARL ON LEI

Numm. 212.

EDVVERD REX. Caput cum parte pectorali Edwardi *Confessoris*, a latere sinistro visibile, Diademate ornatum: accedit Sceptrum in vertice quatuor globulis, Crucis quasi similitudinem conficientibus, instructum.

BRVN --- ON LEIC. Crux mediocris circa umbilicum annulo adornatum, lateſcentibus paulatim verſus exitus lacertis.

Numm. 213.

EDWERT REX. Edwardus *Confefſor*, ad pectus uſque a læva viſui patens, diadematus ac ſceptriger.

BRIHTRED ON LV. Crux mediocris, obtegente meditullium ſchemate quadrangulo, ad ſingulos exteriores trinas ſphærulas inque medio intimo unam habente.

Sequens averſæ partis inſcriptione ab iſthoc differt.

Numm. 214.

ETSTAN ON GRANTE

Numm. 215.

EDVVARD REX. Edwardus *Confefſor*, a læva parte pectore tenus effictus, Diademate & Sceptro cum quatuor ſuperius globulis inſignis.

GODVVINE ON LDE. Crux magna in medio annulata, inque ramorum fine lunata, cum interſtantibus elementis, quæ Vocem PACX ſuperfluo C conſtruunt.

Nummus hic & bini jam ſubſequentes non niſi averſæ paginæ inter ſe differunt Epigraphe.

Numm. 216.

GRIMVLF ON EO.

Numm. 217.

SCVLA ON EOFERVVIC.

Numm. 118.

EDVWARD REX. Edvvardus *Confessor*, ad thoracem usque a dextera apparens. Barbam habet promissam, Coronam gemino clausam arcu, suffixisque insignem unionibus. Additum Sceptrum cum super impositis sphaerulis quatuor.

OTHGRIM ON LINC. Crux mediocris, in brachiorum exitu instructa arcu introrsum curvato, qui utraque extremitate globulum habet.

Numm. 219.

EDVVERD REX. Edvvardus *Confessor* in effigie thoracata, a dextero spectandus latere; barbatus, tegmen quoddam altum & margaritis distinctum in capite, Crucemque in dextera gerens.

THORR ON EOFERVVI. Crux mediocris circa umbilicum annulata, inque lacertorum fine ter quasi lunata.

Differentia hujus Nummi atque ejus, qui jam venit, in aversa partis Epigraphe duntaxat consistit.

Numm. 220.

ELFNOTH ON LINCO.

Numm. 221.

EADVWARD REX AN. Caput Edvvardi *Confessoris*, directa fronte, opertum Caside, quæ quatuor globulos, Crucis quodammodo speciem confingentes, vertice sustinet.

LEERIC ON STANF. Crux exilis.

Numm. 12a.

HAROLD REX. Caput Haroldi II. cinctum Diademate, a latere sinistro oculis objectum.

ÆLFFVVALD ON NOR. Crux mediocris, cujus umbilicus circulo gemino, & lacerti suæ singulatim figuræ ovatæ inclusi.

Proxime sequentes quatuor ab isthoc sola tergi inscriptione distant.

Numm. 223.

COLGRIM ON LINC.

Numm. 224.

OSFERTH ON LINCOL.

Numm. 225.

OSLAC ON LINCOL.

Numm. 226.

SVVAEA ON LINCOLN.

Extant in dicto Museo Kederiano & alii non pauci Nobilissimæ Gentis Anglo - Saxonicæ Nummi argentei, qui ob abstrusam & abditam partim figurarum, partim inscriptionum mentem, Oedipo indigentem interprete, hic non enumerantur.

Appendicis loco ex eodem Museo describendus venit Nummus Anglo - Normannicus unus, argenteus quoque.

WILLEM REX. VVilhelmus *Victor* directæ fronte, cum corona arcuata & margaritifera in Capite, & Cruce in dextera, pectore tenus exhibitus.

SIFERTH ON LINC O. Crux mediocris,

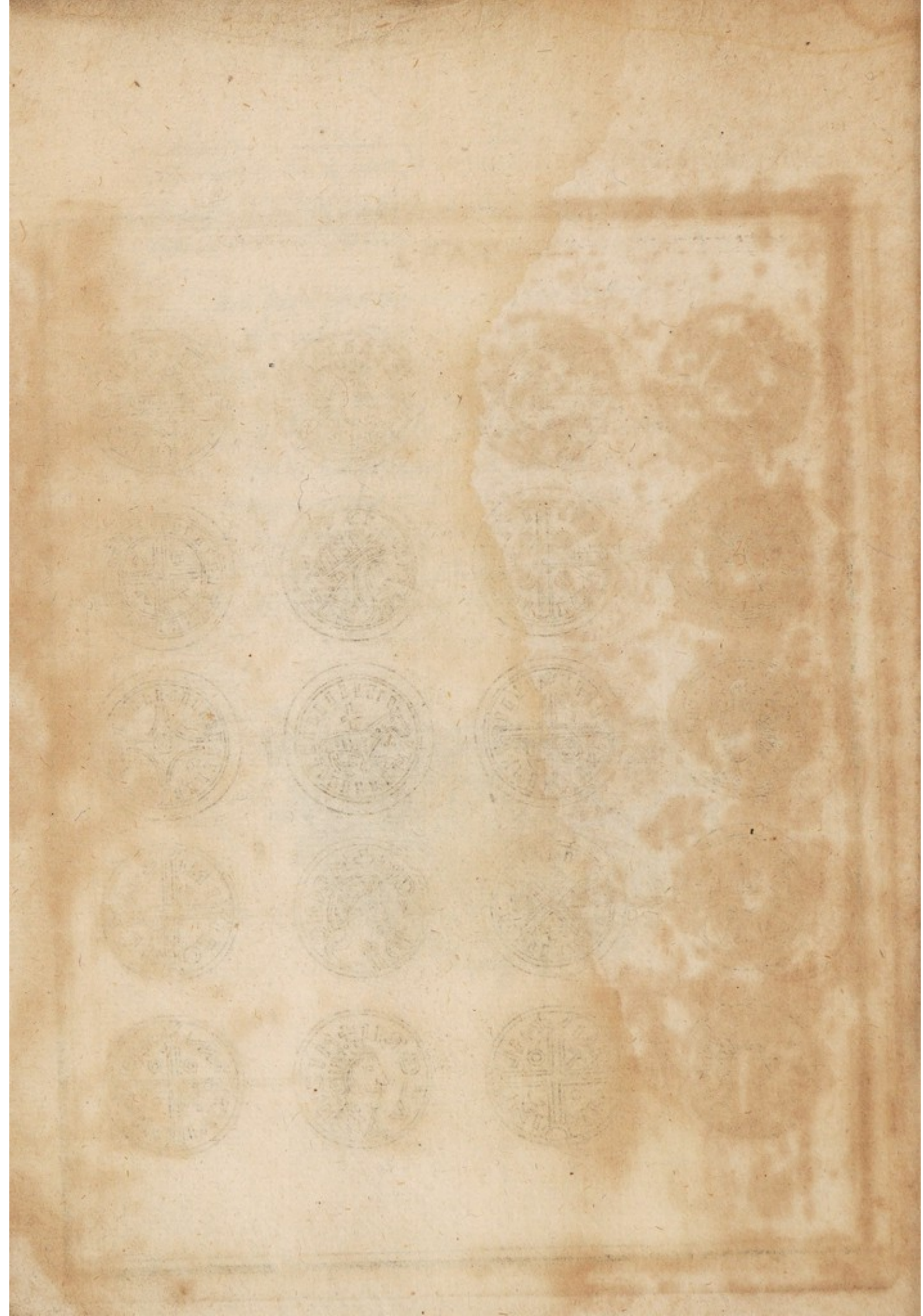
cris, quam in quatuor interstitiis totidem stipant literæ, suo singulatim circumdatae cyclo, conficientes Vocem P A X S superfluo S.

*Seu lata sors me foverit, seu tristior
Vexarit, omni tempore
Laudabo DOMINVM, semper illius meum
Os personabit laudibus.
Mibi hæc voluptas, hoc erit solatium,
Mibi hoc levamen in malis:
Meoque turba tristis exemplo suas
Solabitur molestias.
Vna agite cuncti prosequamur laudibus
Nomenque Numenque illius.*

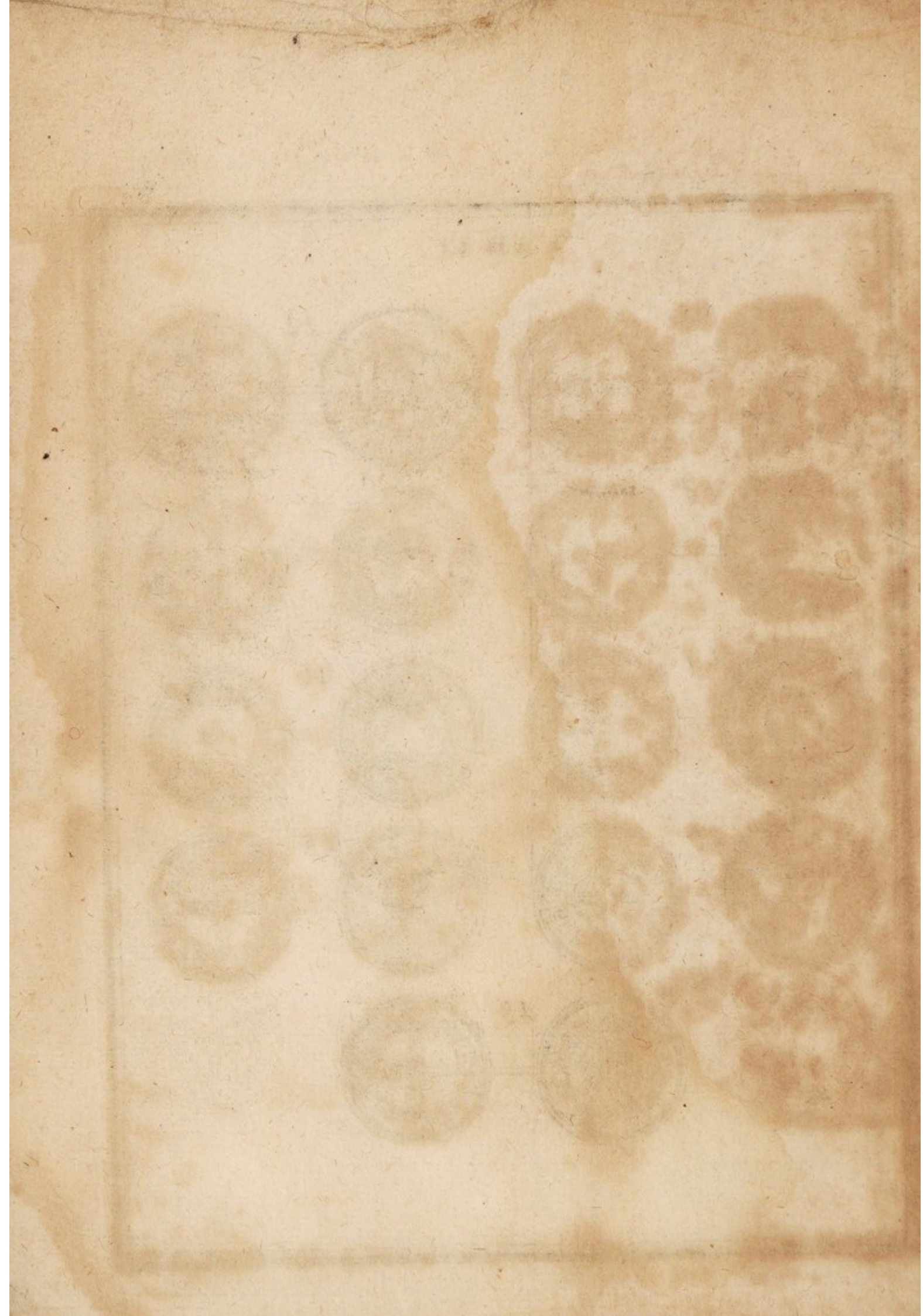
TAB. I

TAB. II.

TAB. III.

a

b

c

d

e

f

g

h

